

14.10.2020.

Краљево обележило 14. октобар: Не дамо вас забраву, не дамо се немару!

Обраћајући се онима „што нас поносним потомцима створише“, на Гробљу стрељаних, на обележавању Дана сећања на недужне жртве фашизма, овог октобра, каквог, како рече, до сада имали нисмо, градоначелник Краљева др Предраг Терзић беседише пред Краљевчанима окупљеним у знатно мањем броју него ранијих година.

„Сабирали смо се на земљи вашом крвљу натопљеној, због вас, на вашем и нашем Лагерском гробљу, да нас увек буде више, а данас... зарад оних после нас, због пошаста назване вирус корона, сабисмо своје редове.

Нема дечје граје.

Иначе бисмо своје наследнике утишавали, а данас нам недостаје да нас надгласају...“, рекао је градоначелник.

Краљево не забравља оне који су својим животима исписали његову историју и увек изнова учи из ње. Како рече градоначелник, „сваког октобра, овде, као да постајемо искуснији, мудрији, свеснији шта је вредно, шта је вечно, шта је човечно. Тај ратни октобар 1941. лекција нам је из историје, али и људскости, храбрости... живота“.

Ипак, казао је Терзић, за оне који су град у црно завили тог крвавог октобра био је то тек још који ратни дан, а рат броји жртве.

„То што сте ви били недужни цивили, њихове метке није зауставило, то што сте ви били нечији најмилији, није их поколебало... И као што сваке године, 14. октобра, из ове животне учионице пошаљемо поруку мира, са страхопоштовањем и трудом да вам будемо достојни наследници, поручујемо – не дамо вас забраву, не дамо се немару!“, поручио је градоначелник Краљева са помена на Гробљу стрељаних октобра 1941.

Као и сваке године, обележавање 14. октобра на Лагерском гробљу почело је звуком сирена, химну Републике Србије извео је Ватрогасни оркестар „27. септембар“, припадници Друге бригаде Копнене војске испалили су почасни плотун, а венце и цвеће на хумке стрељаних, одајући почаст и поклонивши се ранама житеља мртвог града, на чијим темељима је израсло ново, живо Краљево, уз звуке „Посмртног марша“, положили су делегације потомака, Града, Рашког управног округа, Војске, Полиције, борачких удружења и организација, политичких странака. Свештеници Епархије жичке служили су парастос. Стихове Добрице Ерића, из поеме „Балада о њима“, казивао је глумац Краљевачког позоришта Предраг Павловић.

И са Комеморативне седнице Скупштине града, која је претходила помену на Гробљу стрељаних, послата је порука мира.

Како је у беседи на седници навео историчар Немања Трифуновић, шест дана стрељања недужних цивила, становника једног града и свих оних који су се тих дана у њему затекли, да би се „задовољила крвава математика 1:100“, исписали су део историје нашег града, које се сваке године присећамо. Живот једног немачког војника, за крвнике који су Краљево завили у црно тих октобарских дана, вредео је сто српских живота. За опуномоћеног главнокомандујућег генерала у Србији

Аустријанца Франца Бемеа, стрељање недужног цивилног становништва представљало је „успешан подухват“.

Према казивању Трифуновића, не може се речима описати несрећа која је задесила Краљево и околину у јесен 1941. године.

„Оно што ствара горчину је чињеница да за овај злочин нико никада није одговарао, ни наредбодавци ни непосредни извршиоци. Оно што је остало нама, који живимо у граду у коме су страдалници из октобра 1941. године живели, који ходамо улицама којима су они ходали, јесте да их се увек сећамо, да их помињемо и да никад не заборавимо“, поручио је Трифуновић беседећи на Комеморативној седници Скупштине града Краљева поводом обележавања 14. октобра – Дана сећања на недужне жртве фашизма у Другом светском рату.

Како је истакао председник Скупштине града Краљева Ненад Марковић, у седам дана октобра Краљево обележи свој најрадоснији празник и подсећа се своје највеће туге. Он је изразио жаљење што је, због тренутне епидемиолошке ситуације, изостала традиционална посета представника братског и партнерског града Марибора, „да заједно одамо пошту нашим суграђанима и Словенцима који су се крвавог октобра 1941. године задесили у Краљеву...“

Пожелевши да наши пријатељи из Марибора ускоро поново буду гости Краљева, Марковић је захвалио суграђанима што се сећају, што не дају да се заборави најтужнији октобар у историји нашега града и, након минута ћутања за све страдале, поручио:

„Искрено се надам да ће над Краљевом наредне године у ово време сијати неко друго октобарско сунце.“

У кратком уметничком програму глумац Предраг Павловић је казивао стихове поеме Добрице Ћосића „Балада о њима“, а ученик другог разреда средње Музичке школе „Стеван Мокрањац“ Вук Младеновић је, на виолончелу, извео „Јеврејску молитву“ Макса Бруха.